

Kun Stafan Kinnunen tuli Mäkelään 30,3 1837 oli hän 30 vuotias vaimo 27 ja poika lähi 4 vuotta. Tästä pojasta tuli myöhemmin Mäkelän isäntä.

Tämän isännän äitinikin muisti vaikka hän puhuikin Tahvosta Sanoi Tahvon usein loikoneen tuvan penkillä.

Tahfo osti puolet Talo nimisestä talosta, joka oli kruunun luontoinen tila. Myyjä oli Antti Antinpoika Tolvanen

Siihen aikaan oli talonkaupat valtion taholta valvottuja Siksi Tahvokin tarvitsi kuvernöörin luvan sijoittumiselleen Virallisen lupakirjan hän sai 15,9,1840.

Perintötilaksi on Mäkelä ostettu 1848.

Kokotalo oli ennen Kinnusia Tolvasten omistama veljeksillä Antti ja Eerik . Mäkelä oli vanhempi pääpaikka. Rakennuksetkin senmukaisesti vanhoja. Oikein vanhoja oli pihassa aitat ja karjapihassa joku lato ehkä riihikin.

Vanha talo on ollut nykyisen talon ja navetan välillä harja samaan suuntaan kuin nykyistenkin rakennusten. Ukillä oli samassa paikassa kessumaa.

Navetta on ollut nykyisen halkoliiterin kohdalla pihanpuolella Saunaa mäen alla en tiedä onko se ukin tekemä vaiko vielä vanhempi.

Ukin rakentamia ovt sitten nykyinen talo ja navetta. Minulle on selitetty että navetan on tehnyt Kalle Sahlman Liperinsalosta. Kallen ensimmäinen emäntä oli ukkinsisko Henrika

Uuden talon on rakentanut ukin siskon Sofian mies Toivo Puranen Kumpulän Simo on ollut apumiehenä.

Uuni vai oli Hietaiselta tullut kelvoton joten se oli pakko uusia. Sen jälkeen ei uuneja ole uusittu vielääkään

Pajan luulen ukin tekemäksi, Siellä hän nuoruutensa päivinä teki töitä kyläläisille. Rauvotti myös omat rekensä ja kärrynsä jotka sitten vei markkinoille myytäväksi.

Olen kuullut kerrottavan että ukilta on maali loppunut kesken rekeä maalatessa , Niinpä hän maalasi toisen kupeen toisella värillä. eikä markkinoissa ostaja huomannut kun eihän ne yhtäaikaan näkyneet. Sitten myöhemmin ukki oli sanonutkin että toiselle puolellehan se tulee.

Latoja sitten pelloilla Luulen ukin tekemäksi joku uudenpi oli Setinkin tekemä.

Vanha talo on ollut sitten aivan vanhaatyyliä päädyssä oli suuri väentupa keskellä läpitalon porstua toisessa päädyssä sitten kammarit. Kyllähän on minulle selitetty ketä missäkin on asunut vaan en muista.

Uudessa talossa on pohjois päädyssä tupa keskellä keittiö ja keskellä keittiön kohdalla ruokatarvikkeille huone Etelä päädyssä kaksi kammaria joista suurempi oli ukin ja mummin Pienempää sanoivat Setin kammariksi, oli siellä toinenkin sänky siinä kai nukkui tyttöjä?.

Navetta oli vain yksi avara huone. etelä päässä lehmiä ja joku mullikka pohjoispäässä lammas karsina ja hevosten paikka

Aitassa oli etelä päädyssä vilja aitta jossa oli myös ruokatarvikkeita varsinkin kesällä. Keskimmäistä Jallu piti hallussaan joskus siinä asusti myös Pietilahden Paavo . Hän kävi seppänä ukin sairauden aikaan. Kolmas aitta oli vaatteila olisiellä makuupaikkakin Tyttöjen kai?

Ja sitten vielä sauna mäen alla, se kyllä lämpis joka iltä. Siinä oli sementti lattia korkeat kaksipuoliset lauteet ja iso sisäänlämpiävä uuni nurkassa . Uuninpäällä neljän tai viidenkymmenen litran pata lämmintä vettä varten.

Eteishuone oli samalla myös pyykkitupa jossa iso muuripata nurkassa

Sauna oli kyllä todella kovassa käytössä, se lämpis joka iltä Siellä kylpi sekaisin ukot ja akat Kävi siellä myös kylältä

mökkiläisiä kylpemässä .Minulle on jäänyt mieleen miten vieraat otti lämmintävettä kauhaan heittivät kourallaan kasvoihinsa ja menivät pois. Ukki ne kyllä otti kovan löylyn ja vasta heilu myös. Talonväki peseytyihän se paremmin kuitenkin. Ukki voimiinsa päivinä pajasta tultuaan oli nokinenkin joten saunan tarvitsikin Lasten kylpemisestä myös on jäänyt mieleen,

Kiukaalle heitettiin vettä ettätuli löylyä ja kylvekys alkoi Penska huuti punasena minkä ikinä jaksoi ja vasta heilui kaipa se sitten väsyneenä nukkui.

Monihan siellä on ensimmäisen kerran kiljassut tässä maailmassa. niin minäkin.

Puutöistä on mieleeni jäänyt kaikenlaisten ajopelien valmistus Rekiä ja kärryjä ne tekivät aivan alusta valmiiksi asti Kärrynpyörrien rumpuja ne teki omatekoisella alkeellisella sorvilla Työväline oli suuri omatekoinen sorvipuukkokin.

Kaksi henkeä tarvittiin sorvia pyörittämäänkin ja lastu lensi.

Varsinainen Pyörän teko tapahtui pyöräpukissa, Rumpuun lyötiin ensin puolat kiinni kaksikymmentäneljä kappaletta sitten kannikat kaksitoista kappaletta. Lopuksi sitten sorvaus

Sitten oli pyörä valmis raudoitettavaksi ,vaikein oli suuri päällysvanne kun sekin piti saada kuumana päälle silloin äijät liikkui kuin olis olut housut tulella

Myös kirkkokärryjä ne valmisti .Ukki on ollut hyvin etevä niihin kaikenlaisien Koriste viivojen tekoon

Rekiäkin valmistui kaikkiin mahdollisiin tarpeisiin Tukkireistä aivan pikkurekiin asti Jalaksen ja ääripuiden painimia tarvittiin monenlaisia, Niitä säilyttivät aittojen alla

Usein oli jonkinlainen jalaspuu haumassa uunissa ja sitten painaminen se taitoa vaativa homma. *kuu tumassa*

Kirkko eli ajoreki oli useimmin valmistumassa ,vaneria ja rautoja niihin hakivat kaupungista. Markkinoilla sitten möivät.

Ukkihan on ollut aikanaan varsinainen kylän seppä ja työtä on ollut hyvin monenlaista alaan kuuluvaa.

Kerron tässä muutaman erikoisen työn mikäukilla oli vielä silloinkin kun jo oli menettänyt varsinaisen työkykynsä Tervanpoltto ja köyden teko on jäänyt mieleen.

Oli kivistä tehty tulisista alapäin ontto, päältä tasainen. Tähän latoivat tervaksia tiiviiseen kasaan päälle suuri pata alaspäin .Alareunan tiivistivät savella ja ulkopuolelle tuli. Terva juoksisitten alapuolella olevaan syvennykseen astiaan

Tämä terva oli vähän vaaleampi ja sillä tervatut esineet olivat vähän vaaleampia.

Sitten nuotan köydet, niitä varten käytiin metsästä multakankankaalta kiskomassa sellaisia sormen paksuisia puunjuuria. Niitäukki sitten halkasi pienemmiksi ja punoi sitten köyttä. Saunan eteisessä oli kela tätä varten.

Kyllähänsitä kalastusta ukin aikaan oli. Nuotan puolikas mäkeläisillä oli, tuinen puolikas Pumppulan talossa, Nämä ommeltiin yhteen ja nuotta oli valmis. Päivilän rannoilta sitten tuli muikkua. Isäni kertoi että ukilla on ollut verkkojakin. Kokotona kehrätyistä langoista kudottuja. niilläöovat saaneet Tutjunlammesta kookkaita ahvenia ja muutakin kalaa.

Maanviljelys,niin,silloinen maanviljelys nykyisessä mielessä olis täysin luomuviljelyä. mutta nykyisen viljelijän taidot puuttuvat.

Siksi tilan tuotto oli heikko.Vilja usein loppui kesken vuoden ihmisiltäkin .Samoin karjan syömiset väliin kesken, vaikka olkiakin silputtivat ja tekivät appeeksi. Lisää oli ostettava, havujakin oli toisin vuosin hakattava karjan alle.Tietysti puuttuva oli ostettava,niinvilja kuin muukin.Nämä kaikki piti sitten pajatöillä tai puiden myynnillä metsästä maksaa.Tiedän tapauksen kun on lainattu rahaa, sitten puiden myynnillä on maksettu.

Kyllähän ne on yrittäneet minkäovat voineet ja ymmärtäneet. Mutaahan ne talvella vetivät ja karjanlannan kanssa sotkivat tunkioiksi.Kesällä sitten sen viljelyksille levittivät Tämä ei kuitenkaan riittänyt.Väkilannoitteita ei silloin ollut eikä ollut rahaakaan millä ostaa .

Viljat silloin olivat ruista,kauraa,ohraa,suviruista, siis yksivuotista ruista. Perunaa joku kapale,Emännilläsitten marjapensaita tavanomaisia juurikasveja pellavaa ja liinahuhta mäenalla Pellava ja liina nehän antoivatkin emännille talven työn,rukki pyöri vanhasti ja kagaspuut loksuivat.

Mielestäni yleesäkin nykyiset ihmiset saisivat nostaa hattua ja katsoa alhaalta ylöspäin silloisia Mäkelän isäntiä ja emäntiä. Niiden rehellisyys,toisteihmisten kunnioitus ja suvaitsevaisuus oli sellaista etten usko sitä sellaista olevan niilläkään jotka sillä itseään mainostavat.

Silloin ei ollut rätioita eikä lehtiäkään tullut kuin varakkaille. Ihmiset silloin tulivat toistensa luo juttelemaan ja saivat tietoja tapahtumista ja asioista.Mäkeläänkin tuli hyvin usein naapureita ja kyläläisiä Juttusille.Minulla on sellainen käsitys että Mäkelän ihmiset koittivat olla loukkaamatta ketään .Lapsetkaan eivät saaneet puhua pahaa vierais, silloinkaan kun ketään ei ollut kuulemassa.siitä seurasi kyllä ragaistus.

Pumppulan talon vanhaisäntä oli usein nähty vieras Mäkelässä. Vielä nytkin melkein nään miten hän tuli keppeineen takki auki edestä ja jlassa suutarin tekemät kengä, varret yltivät pitkälti yli polvien. Hyväkuntoinen ukkeli hän silloin oli.

Tupakka pölkky tutkittiin,väärävarsipiippu täytettiin ja käytiin pelaamaan moskaa.Siinä sitten istui pelaamassa kaksi Heiki Kinnusta. Tuohon aikaan Mäkelän ukki olijo työkyvytön.

Kulkukauppiaitakin tuohon aikaan kävi, Ne kulkivat usein hevosella,kerran kävi sellainen jolla oli hevoskuorma kaikenlaisia saviastioita.Kyllähän ihmiset joskus ostivatkin.Kaupoissa ei tainnut ollakaan.

Usein käynyt kauppias oli Saveljew,Hevosella hän kulki reki täynnä tavaraa, Usei yöpyi Mäkelässä .kantoi monta kollia täynnä kangaspakkoja tuvannurkkaan. Satsilaatikkokin vielä siinä oli kaikenlaista pikkutavaraa.

Kauppiaan kannalta tuo oli turva toimenpide,tavarat eivät pilaantuneet eikä ulkon voinut viedä. Kauppakin vähin kävi.

Voisi sanoa että Mäkeläiset olivat kovasti sukurakkaita. Usein oli käymässä sukulais vieraita,Talven aikaan oli reki täynnäkin kun tulivat,olivat yötäkin.

Kaupungista Hildan perhe kävi kylpemässä. Kaupungissa ei silloin tainnut sunuja paljonkaan olla.

Sitten kun sukulaisiin mäkelästä lähdettiin varsinkin talvella oli taas reki täynnä ja pitempi matka jos oli oltiin yötä.

Mustalaisia kävi aika useinkin.Yleensä ne samat perheet, Kohtuullisen siivosti ne tais käyttäytyä kun ei pahempia moitteita kuulunut.Sen vuorokauden ne olivat ja menivät pois.

Leena Oli kaunis kesäpäivä, Simon perhe asui silloin Mäkelässä, mustalaisiakin oli.Heidän joukossaan oli verrattain siististi

4

pukeutunut mies hyvin vaalea mustaliseksi, Hän osasi hyvin laulaa ja veisasi, oi herra jos mä matkamies maan lopulla matkaa nähdä sun saan? Simon Elsa istui toisella laittaa tuvassa vähin veisas mukana ja sanoi tästä saapi vähän Jumalan siunausta. Tähän mustalainen sanoi, kuulkaas emäntä voima ja siunaus ei auta, nykyinen tiede ei tiedä onko jumalaa olemassa? Elsa väitti hiljaisella äänellä vastaan: että kyllä se on, on se.

Muuten Mäkeläiset elivät aivan tavallista hiljaista kristityn elämää. Kävivät kirkossa ja yleensäkin pitivät kirkollista elämää kunniassa. Eivät kuitenkaan lähteneet minkään kiihko uskonnollisen liikkeen mukaan.

Mutta jonkinlainen omituinen uskomus ja pelko niillä kuitenkin oli. Kävi Mäkelässä kaikenlaisia ihmisiä istumassa ja aikaansa viettämässä. Puhuivat ummet ja lammet paholaisista ja kummituksista lähtien.

Niinpä pelkäsivät että pahansuovat ihmiset voivat tehdä taikoja ja aiheuttaa vahinkoja taloon ja talonväelle.

Varsinkin naiset pelkäsivät pimeätä, kummituksia, pieniä paholaisia ja muuta sellaista. Esimerkiksi hääpari ei vähään aikaan saanut laskea ketään välistään, muuten saattoi tulla myöhemmin ero,

Lyyti olikin aivan mahdoton, Ei uskaltanut pellonpientareelta vastan varpuja yksin taittaa, ei jäädä yksin mihinkään. Ei voinut naapurin väliä yksin kulkea päivälläkään, aivan neljä -viisi vuotias lapsi voi tuon pelastaa tai aivan täysin tuntematon ihminen, mies tai nainen

Ei Edlakaan jäänyt yksin, Jos toiset oli päivä heinäpellolla niin sekin näytti tuovan vaikeuksia, Asioille jos täytyi etemmäs lähteä niin silloin se lähti mukana jonnekin, yksin ei jäänyt.

Toiset oli sentään rauhallisempia.

Varsinaisia häitä mäkelässä en muista, muita perhejuhlia siellä kuitenkin oli. Esterin kuuliaiset ovat jääneet mieleeni Esteri ja Aarne istuivat takimaisessa kammarissa muiden sisarusten kanssa. muuväki ja sukulaiset sitten tanssivat tuvassa ja lattia tömisi. Joku Leskinen tutjasta soitteli vanhalla haitarillaan Jenkantapainen on jäänyt mieleeni, kyllähän ne tietysti tanssivat muitakin pelejä.

Kerran muistan olleen viljanleikkuu talkootkin. Niissä yleensä tarjottiin sitten kahvit. Naapurit tuli auttamaan ja kylältä muita tuttavita. Talonväki kävi vuorostaan naapurin talkoissa.

Ukin siskoa Elisaa yleensä ihmettelivät miten suuren määrän se pystyi päivässä leikkaamaan ruista, Ei monenkaan selkä silleen kyyryssä kestäis olla koko päivää. Vielä jatkuvasti viikottain.

Ja olihan sentään se perhejuhla kun Olga tuli taloon emännäksi Silloin oli paljon sukulaisia koolla, sitä en tiedä missä ne vihittiin Liperissä vai Taipaleella?

Tupaan oli järjestetty pitkä pöytä ja siinä oli sitten kahvi ja ruoka tarjoilu, Olga itsekin hääri emäntänä ja koitti olla oikein sukkela.

Sattui sitten sellainen tapaus että meillä oli minun ja hertan pienet hääkutsut, oltiin vinnikammarissa oli siellä useita muitakin ja Olgakin en muista mitä sielä puhuttiin. Olga vain mainitsi että en tiennyt jotta seitsemän vuoden päästä joutuisin taluttamaan. Ja pieni itku tuli silmään.

Hautaisia muistan useitakin vaikka joku tärkeämpikin hautaus on unohtunut.

Edla

Mummi tuli meille ja huiskutti rappusilta kutsuen tulemaan oltiin tuossa metsän reunassa, äitini, Toini ja minä.

Mentiin sisälle, mummi istuutui kiikkutuoliin ja sanoi, tuonelan terveisiä. silloin me heti tajuttiin että ukki oli lähtenyt Itku tuli molempien Äitini ja Mummin silmään.

Juhana Heikki

Mummi kertoi sitten miten ukki oli ollut syönnin puuhissa ja siitä kaatunut satuttaen johonkin otsansa johon oli tullut pieni verinaarmu. Mummin mielestä se oli kolmas halvaus joka oli sitten lopullinen.

Siihen aikaan tais olla tapana että vainajia säilyttivät riihessä hautaisia vuottamassa. Näin ukkikin, minulle on jotenkin jäänyt sellainen muistikuva että ne hakivat vielä jäitä alle astiaan lepopaikkaa viilentämään.

Varsinaiset oli mäkelässä, Joulukuusen kokoisia kuusia oli pystytetty pihamaalle, näiden keskellä oli ukin arkku avonaisena Kun aika tuli siitä se suljettiin, pantiin hevosenkyytiin ja vietiin. Jallu oli vanhin pojista sen ne sitten valitsi ajamaan tuota hevosta. Hautapaikka on muutamia kymmeniä metrejä vanhasta parihuoneesta noin kello kahden suuntaan. Siinä on pieni ruskehtava kivi jossa on heidän molempien nimet. *

mitään karttoja ei ole ketä mihinkin on haudattu se on vain omaisten tiedon varassa.

Varsinainen muistojuhla oli mäkelässä, Siellä oli vanhantavan mukaan kahvi ja ruoka tarjoilu niinkuin sanoivat, seisovasta pöydästä. Joku muistopuhe jonka Lotman Paavo piti. Ja virren veisuu pöydän antimien lomassa. Harvemmin nähneet sukulaiset kertoivat kuulumisia keskenään.

Kun ukki oli tullut työkyvyttömäksi mutta oli kuitankin suhteellisen hyväkuntoinen, Tuohon aikaan hän vietti aikaansa myös lasten kanssa, Narraili ja osas mukavasti vaatimuksia kiertääkin. Esimerkiksi kun pyysin että lähetään suksella Almiin. niin ukki sanoi, kun leppä lehelle tulee ja koiran kiel lepattaa niin sitten lähetään suksella Alamiin. (MAAPUORI)

Kerran meitä oli neljä, minä ja kolme Jallun lasta. Juostiin rinkiä tuvassa ukki kielti, mutta eihän me uskottu. ukilla oli kuitenkin koivunvarpu. Siitä sai jokainen kun kohdalle tuli. varpuoli ohut ja notkea kierti melkein kintun ympäri. Tietysti siitä tuli huuto ja kinttuja hierottiin. ukki nauroi; olipa hyvää kintun voijetta.

Esteri kertoi että siihen aikaan kun ukki ei enää pystynyt varsinaisesti töihin, vei hän työt pellolle työhön ja itse istui pientareelle katsomaan että työt tekivät. Edla on ollut se joka on aina purnannut vastaan.

Smoin Esteri kertoi, että äiti oli häntä kieltänyt menemästä uunille kun ukko oli sieltä siellä jo ennenkin.

Tahfon poikaa Heikkiä ei Esteri voi muistaa kun Esteri on ollut noin vuoden vanha Heikin kuollessa.

Kuka sitten oli tuo ukko uunilla, Kinnusia vai Sahlmanneja? Sellainenkin mahdollisuuden että olis ollut Heikin neljätoista vuotta nuorempi veli Juhana? Tämähän oli hänen lapsuudenkodinsa.

Edla taas puhui Tahvosta joka makailipenkillä mutta tahvo se ei ole voinut olla, Sensijaan Heikinkuollessa Edla on ollut noin kymmenen vuotias.

Nämä kaikki oli siinä vanhassa talossa, uutta ei käsittäkseni vielä ollut.

*HUOM! TOIVON VUIMEINEN TOIVOMUS OLI PÄÄSTÄ UKKINSA VIEREEN. SE TOTEUTETTIIN.

6

Vanhat aitat jo Olgan aikaan purkivat pois
Minua on vähän harmittanut kun en ole huomannut niitä hyvinvanhoja
aitan lukkoja pyytää talteen

Ne olivat erikoisia suurine avaimineen paksuine lukkokielineen
ja osittain puisine makenteineen. Hyvinvanhoja kuluneitakin ne oli

Nykyinen isäntä ei enää viljele kuin vähän puutarhakasveja
itselleen. Vanha sauna on purkutyön alla. Mäkien kivirauniot on
raivattu pois. Mäen alle on kaivettu pieni lampi, vesi siihen tulee
luonnostaan. Pieni laiturikin siinä on ja vettä miehen korkeus.
Talon eteistäkin on suurennettu, en kuitenkaan tiedä paremmin
mitä sen sisälle on rakennettu.

Nenosten tulosta Liperiin on minulle kerrottu, että se
uuden talon tuvanuuni oli tullut kelvoton joten täytyi saada
uusi.

Niihin aikoihin oli Puhakassa karjakkona Suonenjoelta tyttö nimeltä
Elsa Kauppinen. Tämän sitten Simo haki vaimokseen. Tätä kautta tuli
tieto Suonenjoen muurareista isästä ja pojasta.

Poika oli siinä 24 ikäinen ja ryhtyi tekemään Mäkelän
uunia Simo apulaisena. Kivestäkin ne siihen aikaan yleensä uunit
tekivät. Sattui sitten kerran että uunin tekijät vähän lepäsivät,
kun olivat nostaneet suuremman kiven uunin rakenteisiin.
Silloin oli ukki tullut hikisenä ja hyvin touhukkaana pajasta
Ja sanoi pojalleen Simolle, että kaivaisit sinäkin simo vaikka
noita pelloja siinä huilatessasi! Nauruksihan se oli uunintekijältä
mennyt. Kymmeniä vuosia myöhemmin Simo kertoi minulle, että tuo
nuori uunintekijä istui tyttöjen aitan rappusilla ja hän kävi
tyrkäämässä sen tyttöjen aittaan. Setie sitten vei.

Aluksi heasuvat vuoden ~~tai~~ kaksi Suonenjoella. Sinä aikana oli ukki
sanonut ettei hän toista tyttöä kulkumiehille anna.

Sitten he tulivatkin Mäkelään ja asuivatkin siellä pitkään
kunnes 30 helmikuussa muuttivat tänne nykyiseen paikkaamme.
Olihan tämä suhteellisen lähellä Mäkelää, Mäkelä oli Äitini mielestä
ainoa paikka maailmassa ja näki sen osittain lapsen silmin.

Muuten se tuvanuuni on vieläkin pystyssä. *)

Kakskymmen luvulla ja sen jälkeenkin kulki liperissä
Vienan karjalainen mies nimeltä Yrjö Miikkulainen, Hän oli ammatti
valokuvaaja, Mäkelää hän piti usein asemapaikkanaan.

Oli sellainen jalustalla seisova paljekamera joka hupun alta
tarkennettiin. Nekatiivit oli postikorttikokoisia lasilevyjä
Niitä joskus oli eteisen sillanallakin. Hän itse kehitti ja
valmisti kaikki kuvansa, hyviä ne oli, ei ne ole muuttuneet.

Tämän vuoksi on meillä ja ehkä muillakin vanhoja kuvia
joita ei muuten olisi.

Setin hautajaisissa hän vielä oli, tosin oli uudemmat
kamerat. mutta sitten sattui vahinko, kamera putosi ja särkyi

Olga lähetti sitten vähän myöhemmin minun ottamia nekatiiveja,
niin hän sai sitten ne puuttuvat kuvat

Luulen hänen asuneen tuolloin Lieksassa

*) MUTANEN PURKI UUNIN 1990-LUVUN LOPULLA.

Eva Maria Sahman s 16,12,1871.

Kun hän tuli Mäkelän emännäksi 27,7,1890 oli hän 19 vuotias Telmoon jäi isä ja neljä veljeä

Tämän jälkeen ei mennyt kuin kaksi ja puoli kuukautta kun Sahlman toi mökkiinsä uuden emännän, Hänen nimensä oli Henrika Vänskä, Vanhenpani ovat kertoneet että tämä nainen on maannut Pietarisen talon penkillä kun Sahlman on mennyt sinne, Heti oven avattuaan oli Sahlman sanonut että pääsetkössiitä sen lutka mulle leipää paistamaan ja pyykkiä pesemään ja lähti samalla pois. Toinen juoksi perästä ja kysyi ,oletko sinä ihan tosissas? Sahlman vakuutti olevansa ja siitä se yhteinen elo alkoi. Siinä ei tyhjiä sanoja puhuttu.

Heille syntyi sitten myöhemmin kaikkiaan viisi lasta Hän oli mäkelän mummille äidin sijollinen mutta häntä kohdeltiin kuin sukulaista ainakiin.

Oli viikottain Mäkelässä ja meilläkin varsinkin talvella Hiero ja kuppasi talon väkee mikäli he niin tarvitsi Häntä yleensä sanottiin Telemon mummoksi. (Mummilla Vänskä)

Viimeisen kerra kun muistan nähneeni, hän sousti tähän meille veneellä oli jonkun päivän tässä viipyi viikon verran tuolla kylällä tuli ja sousti pois sen jälkeen en ole häntä nähnyt

Onhan joku sanonut ettei he lähtis tuollaisen miehen mukaan Mutta täytyy ottaa huomioon ,he tunsivat hyvin toisensa ja tässä tarjottiin ihmiselle jolla ei yhtään mitään, ollut, omaakotia leipää ja lämmintä. Ehkä se nykyäänkin jotakin miellyttäs?

Tässä tulee vielä mieleeni suonenlyönti. siinä juokutettiin verta käsivarresta pois. Oli sellainen pieni vehje ja pieni terä se laukes kuin lukkoneula ja leikkas pienen haavan jonnekin sinnepäin mistä nykyäänkin verikokeet otetaan Asian omainen istui tuolilla ja piteli pystysä olevasta kepestä kiinni että käsi pysyi vaaka asennossa, Niin veri juoksi ei siinä tutkittu oliko liikaa tai liian vähän? Ihme kyllä ei kukaan puhunut haavan aiheuttamista tulehduksista Kai se veri juostessaan vei pakteeritkin pois?

Mäkelä:

Vuosi 2000 kesällä, on vanha sauna purettu pois Talossa MYÖS ON TEHTY MELKOINEN REMONTTI:

Entiset savupiiput ja uunit on purettu kokonaan pois. On tehty uusi savu hormisto, johon on sitten yhdistetty uudet siistit vuolukivi uunit

Tämän vuoksi on väliseiniäkin muutettu.

Sattui kerran ennen vuotta 30, että kylän kaivoissa oli vähän vettä. siksi jotkut kävivät Mäkelän lähteestä. Sillä reissulla oli tolvan renkikin, ja pysähtyi Mäkelän tyttöjä jututtamaan, Sillä aikaa isäni ja Jallu tyhjensivät vesiastiat ja panivat niihin lunta ja kiviä että tuli oikea paino. Tietysti se yllättyi kun ei vettä ollutkaan. Koulun kaivosta oli hakenut Kun isäni meni Puhakassa käymään oli vanhaisäntä sanonut, että

Viel elää isäin henki